

هغه څه چې اړتیا لری د خپل کووید-19 واکسین د اپایټمنټ په هکله ورباندې باید پوه شی

2.0 نسخه مارچ 29، 2021

یادونه: دا یو تازه شوی د هغو اسنادو ترکیبي سند دی چې مخکې د "هغه څه چې اړتیا لری د خپل کووید-19 واکسین د اپایټمنټ تر مخه ورباندې باید پوه شی" او "د تر واکسین وروسته پاملرنې پلټنه" په نوم یادېدل.

دا سند یوازې لومړني معلومات وړاندې کوي او د دې هدف د طبي مشورې، تشخیص یا درملنې، او یا قانوني مشورې وړاندې کول یا ځای نېول ندي.

تاسو د کووید-19 واکسین تر لاسه کولو لپاره مستحق پیژندل شوي یی. مهرباني وکړئ دا سند ولولئ ترڅو پوه شی چې د خپل راتلونکي واکسین لپټمنټ اړوند د څه شي تمه ولری.

د کووید-19 واکسین لپاره تیاری کول

زه خپل اپایټمنټ ته له ځانه سره څه باید راوړم؟

- ستاسو روغتیا کارت/دوانټاریو د روغتیا بیمې پلان (OHIP) کارت. که تاسو د OHIP کارت نلری، نو د حکومت لخوا صادر شوی بل د هويت سند چې عکس ولري راوړئ لکه د موټر چلو لایسنس، پاسپورت، د وضعیت کارت، یا نور ولایتي روغتیا کارتونه. که تاسو د OHIP کارت ونه لری بیا هم واکسین کولی شی.
- ستاسو د واکسین کارت، که شتون ولري، تر څو خپل د کووید-19 واکسین سابقه وساتئ.
- د اړتیا په صورت کې، د حساسیت یا الرجی فورمه
- هره مرسته کوونکي وسیله چې تاسو ورته اړتیا لری (د بیګي په توګه سکوتر، ویل چیر، امسا) او داسې توکي چې له تاسو سره د وخت په تېرولو کې مرسته کوي (د بیګي په توګه، موبایل، کتاب).
- د اړتیا په صورت کې، د لوست عینکي او/یا د اورېدنې آلې
- ماسک
- د اړتیا په صورت کې، یو مرسته کوونکي شخص (د بیګي په توګه، ترجمان، یو شخص چې د واکسین کولو پرمهال له تاسو سره مرسته وکړي).

زه خپل اپایټمنټ ته د تیاري کولو لپاره څه ته اړتیا لرم؟

- د واکسین معلومات پلټنه ولولئ او که د خپلې طبي سابقې یا حساسیت په اړه کومه پوښتنه لری نو خپل د روغتیا پاملرنې چمتو کوونکي سره اړیکه ونېسئ.
- خپل عادي درمل وخورئ او د معمول په څیر خوراک وکړئ. ډاډ تر لاسه کړئ چې کلینیک ته له راتلو دمخه یو څه وخورئ ترڅو د واکسین کولو په وخت کې د بې هوښه کېدو د احساس مخنیوی وشي.
- ازاده جامي یا کمیس واغونډئ ترڅو د روغتیا پاملرنې چمتو کوونکي وکولی شي د واکسین کولو لپاره په اسانۍ سره ستاسو پورتنۍ څګل ته لاسرسی ولري.

- هيڅ ډول عطر مه کاروئ.
- که تاسو د **کوويډ-19 علامې** لرئ، نو بايد کلينیک ته لار نشئ. کلينیک ته زنگ ووهئ او د هغوی لارښوونې تعقيب کړئ.
- په کلينیک کې د ازدحام جوړېدلو مخنيوی لپاره خپل اپايتمنت وخت ته له 10 دقيقو څخه ډير ترمخه مه راځئ.
- ممکنه ده د خپل اپايتمنت دمخه بهر منتظر پاتې شئ. مهرباني وکړئ له آب و هوا سره مناسبې جامې واغونډئ.

کله چې خپل اپايتمنت ته ورسېږم د څه تمه بايد ولرم؟

- د روغتيا پاملرنې چمتو کوونکي د واکسين کولو په مهال خورا ډير احتياط کوي ترڅو د کوويډ-19 خپرېدا مخه ونيسي. د کلينیک کارمندان به ستاسو د ليدنې په مهال له هر ډول احتياط څخه کار واخلي ترڅو ستاسو روغتيا او خونديتوب يقيني کړي. د عامې روغتيا ادارې اقدامات، لکه فزيکي وېښ، د لاسو پاکول، ماسک اغوستل به په کلينیکونو کې عملي کيږي ټول د روغتيا پاملرنې چمتو کوونکي، ناروغان، نور کارمندان، او ملاقاتيان اړ دي چې په کلينیک کې د عامې روغتيا ادارې ټول اقدامات تعقيب کړي. مهرباني وکړئ په کلينیک کې چمتو شوي ټولي لوحې يا لارښوونې ولولئ او تعقيب يې کړئ.
- ستاسو د اپايتمنت د تاييد لپاره به له تاسو څخه غوښتنه وشي چې خپل د OHIP يا وضعيت کارت وړاندي کړئ (پا د دولت لخوا صادر شوی د هويت سند چې عکس ولري که د OHIP کارت نه وي).
 - کلينیک ته له ننوتلو دمخه به له تاسو څخه غوښتنه وشي چې يو لړ پوښتنو ته ځواب ووايئ ترڅو معلومه شي چې ايا تاسو د کوويډ-19 اړوند ټي يا علامې لرئ که نه.
 - له تاسو څخه به ستاسو د طبي سابقې په اړه پوښتنې وشي (د بېلگې په توگه د هر ډول حساسيت په اړه چې تاسو يې لرئ).
 - له تاسو څخه به غوښتنه وشي چې په کلينیک کې ماسک واغونډئ، خپل لاسونه پاک کړئ، او له نورو څخه فزيکي وېښ وساتئ (لږ تر لږه 2 متره/6 فوټه).
 - له تاسو څخه به غوښتنه وشي چې د واکسين کولو وروسته د 15-30 دقيقو پورې هلته پاتې شئ ترڅو ستاسو په روغتيايي حالت کې د غير متوقع بدلونونو يا حساسيتي غېگون څارنه وشي.

که زه حساسيت ولرم څه به کيږي؟

- د واکسين کلينیک کې به د روغتيا پاملرنې چمتو کوونکي د حساسيت په اړه پوښتنه وکړي. د واکسين د اجزاوو، په شمول د پوليتېلېنگلايکول، ترومېتامين او پولي سوريټ، په اړه د نورو معلوماتو لپاره **د کوويډ-19 واکسين معلومات بېله ګورئ**.
- که تاسو د کوويډ-19 واکسين پخواني ډوز يا کوم يو اجزاوو سره حساسيتي غېگون (په شمول د انافيلکسيډ په څېر شديد غېگون) ښودلی وي، نو تاسو بايد د واکسين کولو دمخه د حساسيت/معافيت ډاکټر سره مشوره وکړئ ترڅو معلومه شي چې ايا تاسو ته په خوندي ډول واکسين کېدلی شئ.
 - که تاسو د 4 ساعتونو دننه حساسيتي غېگون درلود او/يا انافيلکسيډ کوم چې د واکسين يا پېچکاري وړ درملو سره پيښ شوي وي چې د کوويډ-19 واکسينونو اجزا يا متقابل-غېگون لرونکي اجزا نلري، نو تاسو کولی شئ د کوويډ-19 واکسين وکړئ. له تاسو څخه به غوښتنه وشي چې له واکسين کولو وروسته د 30 دقيقو لپاره په کلينیک کې انتظار وباسئ.

- که تاسو د کوم ډول خواړو، درملو، زهرناک توکو، لټیکس یا نورو حساسیت پیدا کوونکو موادو، چې د کووید-19 واکسین پورې تړاو نلري، په وړاندې د توجو وړ حساسیتي غبرگون او/یا انافیلکسېز سابقه لرئ، تاسو کولی شئ د کووید-19 واکسینونه ترلاسه کړئ. له تاسو څخه به غوښتنه وشي چې له واکسین کولو وروسته لږ تر لږه د 15 دقیقو لپاره په کلینیک کې انتظار وباسئ.
- که تاسو د حساسیت مسلي لرئ لکه بهیدونکي پزه، پرنجی کول، د پزي او ستگو خارش، سالت، سالتی او ایکزېما تاسو کولی شئ واکسین ترلاسه کړئ. له تاسو څخه به غوښتنه وشي چې له واکسین کولو وروسته لږ تر لږه د 15 دقیقو لپاره په کلینیک کې انتظار وباسئ.

حساسیت لرونکو اشخاصو ته د نورو مفصلو سپارښتنو لپاره، مهرباني وکړئ د [ځاګړي نفوس لپاره د واکسین سپارښتنې](#) لارښود سند وگورئ.

که نوري صحي ستونزې ولرم نو څه وکړم؟

که تاسو امیندواره یاست، طفل ته شیدې ورکوئ، ذاتي دفاعي سیستم (ټو امیون) ولرئ، یا د ناروغۍ یا درملنې له امله مو دفاعي سیستم زیانمن شوی وي، نو تاسو اړتیا لرئ چې د واکسین کولو دمخه له خپل روغتیا پاملرنې چمتو کوونکي سره وغږېږئ. د نورو معلوماتو لپاره، مهرباني وکړئ د [ځاګړي نفوس لپاره د واکسین سپارښتنې](#) لارښود سند وگورئ. [ځاګړي نفوس لپاره د واکسین سپارښتنې](#). د دې لپاره چې ایا ستاسو د طبي حالت پر اساس واکسین کول درته سم دی او کنه تاسو باید د خپل روغتیا پاملرنې چمتو کوونکي سره وغږېږئ.

که زه د وینې نري یا رقیق کولو درمل اخلم نو څه وکړم؟

که تاسو د خونریزی ستونزه لرئ، په اسانۍ سړمټې کیرئ، یا د وینې نری کولو درمل کاروئ (د بیګې په تګه وارفیرین یا هپیرین) تاسو کولی شئ واکسین ترلاسه کړئ.

که وروستی ځل واکسین کولو سره بي هډنه شوی يم یا د سنتي څخه ویره لرم نو څه وکړم؟

که د پخواني واکسین کولو یا عملیات سره تاسو بی هډنه شوي یاست، یا د سنتي کولو اړوند د لوري کچې ویره لرئ، نو تاسو باید لاهم واکسین ترلاسه کړئ. په کلینیک کې د روغتیا پاملرنې چمتو کوونکي ته ووايست ترڅو مناسبه مرسته برابره کړلی شي. تاسو کولی شئ یو څوک له ځانه سره د ملاتړ لپاره راولئ.

د کووید-19 واکسین کولو وروسته پاملرنه

د واکسین ترلاسه کولو وروسته سمدلاسه څه باید وکړم؟

- د واکسین کولو وروسته، تاسو باید له 15 څخه تر 30 دقیقو پورې په کلینیک کې پاتې شئ. دا د دې ډاډ ترلاسه کولو لپاره دي چې تاسو حساسیتي غبرگون ونه لرئ. حساسیتي غبرګونونه اکثراً نه پېښېږي. د واکسین کولو کارمندان پوهیږي چې څه د حساسیتي غبرګونونو درملنه وکړي. که تاسو د پوستکي ګرمکې، د مخ یا خولې پرسوب، په ساه اخیستلو کې ستونزې مشاهده کړئ، او/یا د ناروغۍ احساس وکړئ نو کارمندانو ته خبر ورکړئ.
- که په کلینیک کې دننه انتظار باسئ، دا خبره یقیني کړئ چې خپل ماسک لری نه کړئ او له نورو خلکو څخه لږ تر لږه 2 متره/6 ټیټه وټن وساتئ.
- له کلینیک څخه د وتلو دمخه خپل لاسونه په الکولي لاس پاکولو موادو سره پاک کړئ.

- د واکسین کولو وروسته لږترلږه له 15 څخه تر 30 دقیقو پورې موده کې د موټر یا نورو نقلیه وسایطو له چلولو څخه ډډه وکړئ (لکه څنګه چې د روغتیا پاملرنې چمتو کوونکي لخوا وړاندیز شوی) او یا که تاسو د نا آرامۍ احساس کوئ.
- که څوک مو له کلینیک څخه اوچتوي، هغوی باید تاسو په کلینیک کې د 15 دقیقو انتظار مودې پای ته رسیدو وروسته اوچت کړي. ستاسو ملاتړ کوونکی شخص یا موټر چلوونکی پدې اړه چې تاسو چیرې وويني/اوچت مو کړي باید د کلینیک د کارمندانو لارښوونې تعقیب کړي.

په راتلونکو څو ورځو کې باید د څه تمه ولرم؟

- تاسو ممکن د واکسین له امله ځینې جانبي عوارض ولرئ. دا باید په څو ورځو کې له میزځه ولاړ شي.
- په عادي متوقع جانبي عوارضو کې لاندې څه شامل دي: د ستنې کولو ځای کې درد، سوړوالی یا پرسوب. د واکسین کولو ځای باندې یوه یخه، نم لرونکې تپوټه کېږودل کولی شي د درد کمولو کې مرسته وکړي.
- په نورو علایمو کې ممکن لاندې څه شامل وي: ستړیا، سر درد، د عضلاتو درد، لږزه، د مفصلونو درد، او تبه. که اړتیا وي، د درد یا تبې درمل (لکه اسټی‌امینوفین یا ایبوپروفین) ممکن د درد یا تبې کمولو کې مرسته وکړي.
- د واکسین ترلاسه کولو وروسته شدید جانبي عوارض نادر دي. خو بیا هم، که تاسو د واکسین کولو وروسته د دريو ورځو موده کې دننه لاندې کوم منفي غیځون ولرئ، سمدلاسه روغتیايي پاملرنه ترلاسه کړئ یا که چیرې سخت ناروغ یاست نو 911 ته تلیفون وکړئ:

- لږمې
- د مخ یا خولې پرسوب
- په ساه اخیستلو کې ستونزه
- د رنگ زیات پیکه والی او جدي ببخوابي
- لوړه تبه (له 40 سانتي‌گرید څخه پورته)
- تشنج یا حمله راتلل
- نورې جدي علامې (د بیګې په تګه، ستنې چوڅېدل یا بې حسي).

- د استراژنیکا/کوویښیاد واکسین د یو ډول نادر جانبي عوارضو سره تړاو لري چې د **Vaccine-Induced Prothrombotic Immune Thrombocytopenia (VIPIT)** په نوم پیژندل کېږي. که تاسو د واکسین کولو وروسته لاندې کومه یوه علامه ولرئ، سمدلاسه روغتیايي پاملرنه ترلاسه کړئ:

- ساه لنډي
- په سینه کې درد
- په لاس یا پښه کې پرسوب یا سوړوالی
- پېچېده کې دوامداره درد
- جدي یا مخ په خرابیدو سر درد یا د نظر تېږدل
- متعدد کوچني زخمونه، سره یا ارغواني رګه خاپونه یا د پوستکي لاندې وینه لرونکي تېناکي.
- که تاسو د هغه غیځون په اړه چې د واکسین کولو وروسته یې ولرئ اندېښمن یاست نو خپل د روغتیا چمتو کوونکي سره اړیکه ونیسئ. همدارګه تاسو کولی شئ د خپلې **سیمه ایزې عامې روغتیا څانګې** سره د پېښتو کولو یا منفي غیځون راپور ورکولو لپاره اړیکه ونیسئ.

هغه څه چې د واکسين کولو وروسته يې په ياد وساتئ

- د ماسک اغوستلو ته دوام ورکړئ، لږترلږه د نورو څخه 2 متره وېټن وساتئ او د خپلې کورنۍ بهر خلکو سره اړيکې محدودې کړئ/ډډه ترې وکړئ.
- د کويډ-19 واکسين د هر څخه وروسته لږترلږه تر 28 ورځو پورې نور واکسينونه مه کوئ (پرته له هغه واکسين څخه چې ستاسو د روغتيا پاملرني چمتو کوونکي يې اړين بولي).
- که تاسو پلان لرئ چې د واکسين ډوز تر لاسه کولو وروسته د 28 ورځو په موده کې دننه اميندواره شئ، نو تاسو بايد خپل د لومړنۍ پاملرني چمتو کوونکي سره وغږيرئ.
- دا بېلښه (پا د واکسين کولو نور ريكارډ) او خپل د نن ورځې کويډ-19 واکسين چاپ شوي رسيد په خوندي ځای کې وساتئ او د راتلونکي واکسين کولو لپاره يې له ځان سره راوړئ لکه څنگه چې د واکسين کول کلينیک لخوا درته لارښوونه شوي (د بېلگې په توگه ستاسو د واکسين دويم ډوز لپاره، که د يو څخه ډير ډوز لرونکي واکسين مو کړي وي).